

Úvod do problematiky domácího násilí

FSS, 19. 9. 2018
Urbánková,

sociální pracovnice

Mgr. Iveta

- Semestrální výuka kurzu „*Sociální práce s oběťmi domácího násilí*“
- každou středu od 14:00 – 17:40
(kombinace přednášky a semináře)
- **Lektorky z řad pracovníků Persefony:**
Iveta Urbánková, Miroslava Čapková, Tereza Urbánková, Pavla Wilhelmová,
Petra Vazačová, Tereza Janíčková, Kateřina Pokorná a Hana Wernerová.
- **Organizace kurzu:** Madla Čechová
- **Podmínky:**
  - **seminární práce** – 5–6 stran vlastního textu na zadané téma
  - **test** – předtermín v učebně P24 – 12. 12. 2018
– během zkuškového období dle domluvy (v kanceláři Persefony)
  - **účast na přednáškách** (maximálně 3 absence)

- Zpracování **seminární práce** k některému z prezentovaných témat:
  - v rozsahu 5–6 stran vlastního textu:
(tzn. řádkování 1 ½, velikost písma: 12, okr.: 2,5 cm, bez úvodní strany a literatury).
- **Možná témata:**
  - kazuistika (popsání reálného případu z vaší praxe nebo z blízkého okolí, příp. z jiných informačních zdrojů – se zaměřením na prožívání oběti DN, přístup pracovníka ke klientovi a návrh postupu řešení situace).
  - domácí násilí v ČR (analýza určitého typu služeb pro oběti DN v rámci ČR nebo kampaně proti DN, dostupných výzkumů apod.).
  - situační analýza (domácí násilí – vůči ženám/dětem/mužům/obecně – z pohledu WHO/EU/či některé konkrétní země)
  - jiné zaměření seminární práce (po konzultaci s vyučujícími)

Vaše zkušenosti a očekávání od kurzu

- jaká jsou vaše očekávání od kurzu?
- absolvovali jste již nějaké vzdělávání v tématu DN?
- jiné zkušenosti s problematikou?

Kdo je Persefona?

- Nestátní nezisková organizace – zapsaný spolek
- Poskytovatel sociálních služeb a akreditovaným poskytovatelem právních informací obětem TČ
- Sídlo v Brně + kontaktní místa v rámci JMK

1999

Ekologicko-
právní servis

2002

Liga
lidských
práv

2007

Persefona,
z. s.

- Oběti domácího násilí
- Oběti sexuálního násilí
- Osoby blízké obětem
- Původci násilí v blízkých vztazích (pouze terapeutické služby)
- (věk –18+, muži i ženy)
- **Působnost JMK**

Vzdělávání a informační činnost

- Konference, besedy, přednášky, výuka na VŠ
- WWW a tiskové materiály
- Akreditované kurzy
- **Působnost celá ČR**

Expertní aktivity a interdisciplinární spolupráce

- Připomínkování zákonů
- Spolupráce s jinými organizacemi
- Členství ve výborech a organizacích
- **Působnost celá ČR**

Poslání a zásady poskytovaných služeb

Účelem a posláním Persefony je zvyšovat porozumění všem aspektům problematiky domácího a sexuálního násilí a hledat optimální způsoby jeho řešení.

Zásady poskytování služby:

- citlivý a vstřícný přístup k situaci a potřebám klienta
- bezpečné a důvěrné prostředí
- možnost dlouhodobé spolupráce
- odbornost a profesionalita
- spolupráce s dalšími odborníky

Poradenství je poskytováno ve formě konzultací:

- osobních
  - telefonických
  - emailových
- ve všední dny od 9:00–17:00 hodin (v hlavním sídle na Gorkého 17 v Brně)

***Veškeré služby po celou dobu spolupráce jsou klientům poskytovány
v plném rozsahu zdarma***

„KARTÁŘKA“:

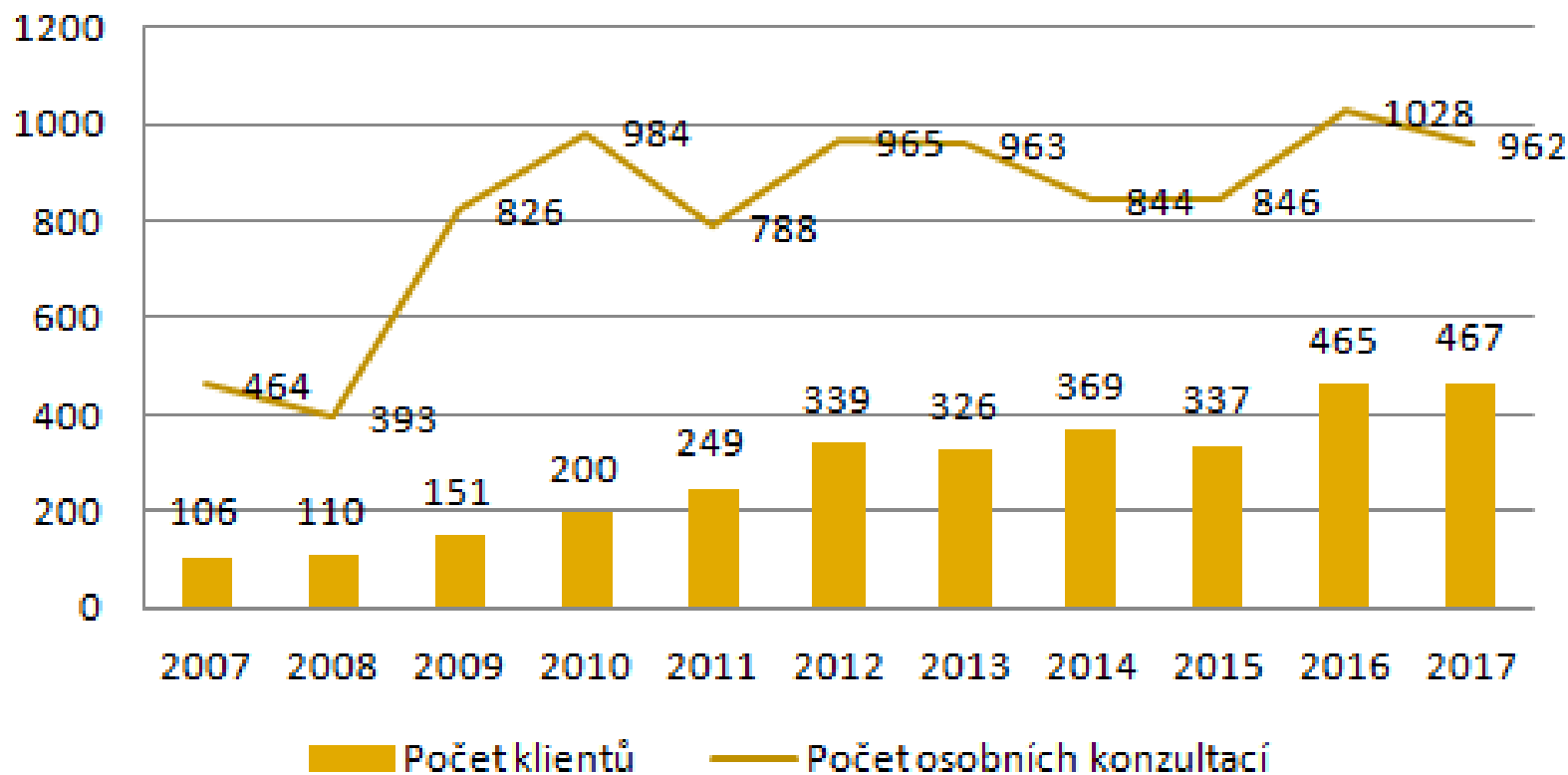
- <https://www.youtube.com/watch?v=M-FPhDZxAZA>

„PŘÍSAHA“:

- <https://www.youtube.com/watch?v=MMZO3PSQ6DI>

Klientská statistika

Služby poskytnuty 467 osobám:

- 294 obětí násilí (z toho 17 mužů; 107 oběti sexuálního násilí)
- 76 osob blízkých
- 49 původců násilí (z toho 22 žen), letos již 52 NO
- 48 odborníků

Počet konzultací:

- 964 osobních konzultací
- 1 143 telefonických
- 1 002 emailových

'70

- Fond prevence domácího násilí, USA
- **Násilí v intimních vztazích**

1985

- Rada Evropy
- **Násilí v rodině, spáchané kterýmkoliv členem**

1993

- Deklarace OSN o odstranění násilí páchaného na ženách
- **Rodově podmíněné násilí**

2015

- Istanbulská úmluva (ratifikace v ČR)
- **Prevence a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí**

V předložených kazuistikách:

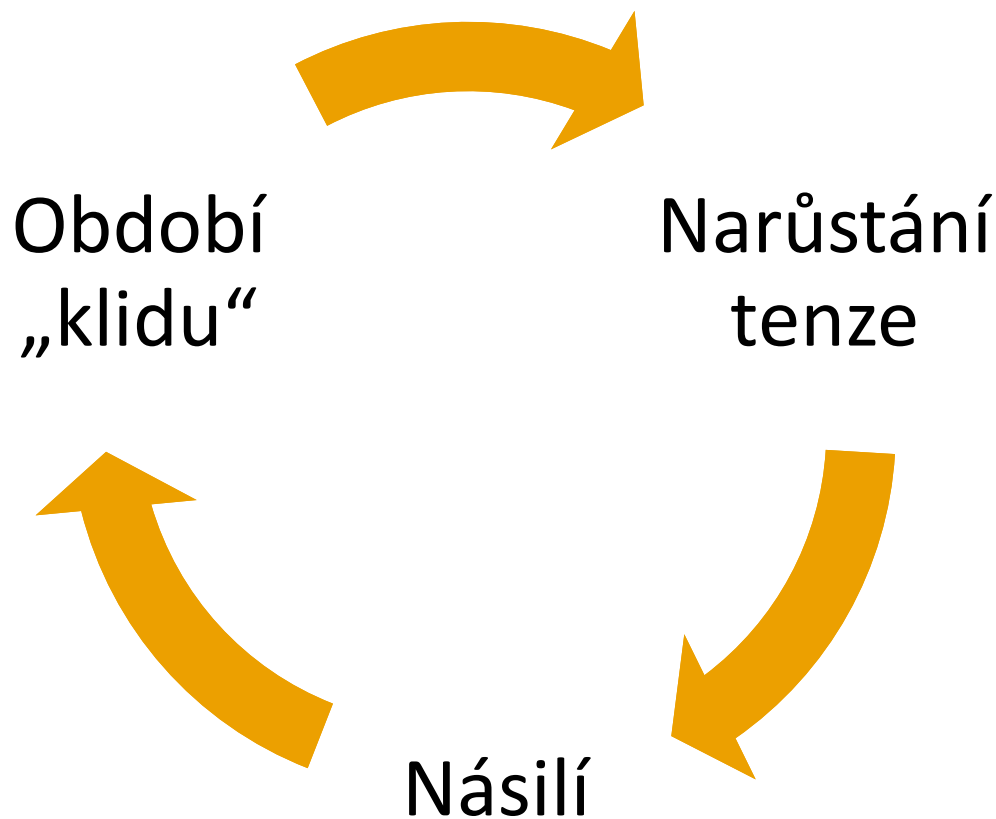
- vyhledejte příklady jednotlivých forem násilí
- vyhodnoťte, zda se jedná o domácí násilí
- definujte znaky domácího násilí

Formy násilí

- psychické
  - fyzické
  - sociální
  - sexuální
  - ekonomické
-
- latentní
  - stalking

- **blízký vztah** pachatele a oběti
- **neveřejnost** – odehrává se zpravidla v soukromí („dvojitá tvář“ pachatele)
- **opakované a dlouhodobé** (v podobě cyklu DN)
- **stupňující se intenzita násilí**
- **role pachatele a oběti se (zpravidla) nemění**
- **nerovnováha moci a kontroly**

Cyklus domácího násilí

Video:

<https://www.youtube.com/watch?v=dsM0yAj04>

Bc

Pravděpodobnost být napaden/-a, poraněn/-a, usmrcen/-a v **kruhu rodiny** je v ČR **3x** větší než pravděpodobnost napadení neznámým člověkem.

Novotný, Zapletal: Kriminologie, Praha, 2001

- **Každá třetí žena v ČR se setkala s psychickým nebo sexuálním násilím (1,232 milionu žen) (1,2)**
  - **V EU jedna ze tří žen zažila fyzické anebo sexuální násilí nejméně jednou od svých patnácti let, což činí 59,4 mil. obětí (2)**
  - **Jedna z pěti žen v EU zažila fyzické anebo sexuální násilí ze strany bývalého nebo současného partnera (2)**

Zdroje:

1. HOKR MIHOLOVÁ, Petra, Jitka ONDRUŠKOVÁ a David DOHNAL. *Ekonomické dopady domácího násilí v oblasti zdraví*. Praha: proFem, 2016. ISBN 978-80-904564-4-0.
2. FRA – EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS. *Violence against women an EU-wide survey; results at a glance*. Luxemburg: Publ. Off. of the Europ.

Citace z výzkumů III.

- Pouze 14 % žen nahlásilo intimní partnerské násilí na policii. (4)
- Náklady na ošetření a léčbu obětí DN v ČR v roce 2014 činily přibližně 1,850 miliardy korun (dalších přibližně 215 milionů pak zaplatily samy oběti DN) (1)
- U 6 % žen znamenal poslední případ DN **pracovní neschopnost**. Ve 4 % případů v důsledku posledního napadení dokonce **ztratily zaměstnání**. (2)
- 22 % žen, které zažily násilí ze strany partnera a v současné době s ním již nežijí, zažily fyzickou agresi z jeho strany i poté, co se rozvešly. (3)

Podle WHO mohou být **zdravotní následky** násilí páchaného na ženách **akutní, dlouhodobé, chronické a/nebo smrtelné** (1).

- 5 – 7x vyšší riziko suicidálního chování
- deprese u 23 % obětí
- PTSP u 61% obětí
- úzkostné poruchy u 27 % obětí
- 12 % případů postnatální deprese u obětí DN v těhotenství (5)

Zdroje:

1. HOKR MIHOLOVÁ, Petra, Jitka ONDRUŠKOVÁ a David DOHNAL. *Ekonomické dopady domácího násilí v oblasti zdraví*. Praha: proFem, 2016. ISBN 978-80-904564-4-0.
2. FRA – EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS. *Violence against women an EU-wide survey; results at a glance*. Luxemburg: Publ. Off. of the Europ. Union, 2014. ISBN 9789292393793.
3. Pikálková, Simona (ed.). 2004. *Mezinárodní výzkum násilí na ženách – Česká republika / 2003: příspěvek k sociologickému zkoumání násilí v rodině*. Sociologické studie / Sociological Studies 04:02. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 152 s. ISBN 80-7330-054-0.
4. KUNC, Kamil. *Ekonomické dopady domácího násilí v ČR*. Praha: proFem, c2012. ISBN 978-80-904564-1-9.
5. VANÍČKOVÁ, Eva. *Násilí a zdraví*. Konference: Ekonomické dopady domácího násilí ve

84%	veřejnosti považuje domácí násilí za vážný problém, jehož řešení vyžaduje intervenci státu
16%	hladina výskytu domácího násilí v ČR (opakovaným výzkumem potvrzena) u populace starší 15 let.
80 %	rodin, v nichž dochází k násilí mezi partnery, žijí děti
57%	těchto rodin se násilí odehrává přímo před jejich zraky
89 %	veřejnosti si myslí, že dnes se o problému domácího násilí více mluví
51 %	veřejnosti se domnívá, že ví jak postupovat vůči DN
68 %	veřejnosti se domnívá, že oběť je slabá a bojácná žena (7% více)
49%	občanů potvrzuje mýty o násilné osobě (méně o 13%)

Bílý kruh bezpečí a Philip Morris ČR a.s., 2006

Cvičení č.2: Mýty a předsudky o domácím násilí

Pročtěte si předložená tvrzení o domácím násilí:

- Rozhodněte, zda se jedná o mýtus či předsudek nebo reálné tvrzení
- Zkuste zreflektovat, zda Vám toto cvičení pomohlo uvědomit si
některá vlastní mylná přesvědčení vztahující se k problematice DN...

- Domácí násilí je částečně i chyba oběti, vinu nelze svalovat pouze na stranu násilníka
- DN je kriminální, nikoli privátní záležitost, a proto by mělo být posuzováno a stíháno stejným způsobem jako násilí vůči cizím osobám
- DN je okrajová záležitost, která se v naší společnosti vyskytuje jen zřídka
- DN jsou spíše hádky, tzv. „ITALSKÉ MANŽELSTVÍ“
- Nikdy to nemůže být vážné, pokud s násilnou osobou oběť zůstává
- Domácí násilí se vyskytuje pouze v určitých sociálních vrstvách

- Oběť i násilníka lze na první pohled rozeznat
- Alkohol a drogy nepředstavují příčinu, ale ani omluvu domácího násilí – alkohol může být pouze katalyzátorem násilí
- Násilí je velmi dobře ukryto za zdmi domovů. Násilník se jeví svému okolí často jako sympatická osoba
- Rodinná terapie může problémy vyřešit
- Násilníci uvádějí často jako důvod pro své ataky, že byli partnerkou k tomuto jednání vyprovokováni
- Některé oběti mají násilí ve vztahu rády

Děkuji Vám za pozornost!

Persefona, z. s.
Gorkého 17, Brno 602 00

Email: vzdelavani@persefona.cz Web:
www.persefona.cz

Tel.: 732 534 024

[Persefona z. s.](#)

FB: